

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับ 5 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบด้านความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ ตามตัวแปรเพศ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับ 5 ที่จะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 และ เลือกตัวอย่างประชากรโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ได้กลุ่ม ตัวอย่างประชากรจำนวน 373 คน โดยแบ่งเป็นนักศึกษาชายจำนวน 204 คน และนักศึกษาหญิง จำนวน 169 คน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (questionnaires) ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นเอง และได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 373 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSSX) ของศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนด้านความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพ และหาค่า 'ที' (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพตามตัวแปรเพศ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาผู้ใหญ่

นักศึกษาผู้ใหญ่โดยส่วนรวมมีอายุระหว่าง 20-24 ปี เป็นโสด นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้ 500-1,000 บาท นอกจากนี้ส่วนใหญ่นำสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนภาคปกติของรัฐบาลและการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 4 โดยมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 5 เพื่อต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยมีเหตุผลคือ ต้องทำงานในเวลากลางวัน ถ้าพิจารณาตามเพศจะพบว่า นักศึกษาชายส่วนมากมีอายุ 20-24 ปี เป็นโสด นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ 500-1,000 และ 1,501-2,000 บาท นำสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 4 มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 5

เพราะต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีเหตุผลคือ ต้องทำงานในเวลากลางวัน และนักศึกษาหญิงส่วนมากมีอายุระหว่าง 20-24 ปี เป็นโสด นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ 500-1,000 บาท สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนภาคปกติของรัฐบาล มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 5 เพราะต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีเหตุผลคือ ต้องทำงานในเวลากลางวัน

2. ความรู้และการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับ 5 ตามตัวแปรเพศ

2.1 ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยส่วนรวมมีความรู้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด รองลงมาคือความรู้ที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ถ้าพิจารณาตามเพศพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด ถ้าพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาส่วนมากมีความรู้ที่อยู่ในเกณฑ์ดีมากจำนวน 4 ข้อ อยู่ในเกณฑ์ดีจำนวน 9 ข้อ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางจำนวน 6 ข้อ ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดจำนวน 8 ข้อ ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดจำนวน 13 ข้อ

2.2 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ข้อคือ ลักษณะของปลาที่ไม่ควรเลือกซื้อคือปลาที่กตเนื้อเป็นรอยบวมนาน การกดเส้นเลือดที่ส่งเลือดไปยังบริเวณบาดแผล เป็นวิธีการห้ามเลือด โดยกดเส้นเลือดที่ถูกตัด การใช้ไฟแรงๆ ต้มหรือผัดแล้วรีบยกขึ้นเป็นวิธีการปรุงอาหารประเภทผักที่จะช่วยรักษาคุณค่าของอาหารไว้ได้มากที่สุด การพยายามใช้กนหนามีประสิทธิภาพสูงสุดและหาทางลดอุบัติเหตุเป็นงานหลักสำคัญของวิศวกรรมจราจร และ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นทั้งชายและหญิงจะมีอารมณ์ทางเพศรุนแรงมากขึ้น เป็นคำกล่าวที่ไม่ถูกต้อง

3. ทศนคติและการเปรียบเทียบทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับ 5 ตามตัวแปรเพศ

3.1 ทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยส่วนรวมมีทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ถ้าพิจารณาตามเพศ พบว่านักศึกษาชายมีทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่นักศึกษาหญิงมีทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดี ถ้าพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดี จำนวน 19 ข้อ มีทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง จำนวน 7 ข้อ และมีทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์พอใช้ จำนวน 3 ข้อ

3.2 การเปรียบเทียบทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ เป็นทศนคติทางลบทั้ง 4 ข้อ คือ การซื้ออาหารกระป๋องมารับประทานแสดงว่าเป็นบุคคลที่ทันสมัย อาหารที่มีราคาแพง เป็นอาหารที่มีคุณค่า

ทางโภชนาการ ชายที่ทำหมันทำให้สมรรถภาพทางเพศลดลงและสตรีไม่ควรออกกำลังกายขณะมีประจำเดือน

4. การปฏิบัติและการเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับ 5 ตามตัวแปรเพศ

4.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยส่วนรวมมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดี ถ้าพิจารณาตามเพศพบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดีเหมือนกัน ถ้าพิจารณารายข้อจะพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมากจำนวน 2 ข้อ และมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดีจำนวน 28 ข้อ

4.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพดีกว่านักศึกษาชาย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 16 ข้อ เป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพทางบวก 12 ข้อ คือ ฉันทรงและทำความสะอาดอวัยวะเพศเมื่ออาบน้ำ ฉันทพยายามฝึกตนให้เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ฉันทใช้ผ้าปิดปากปิดจมูกเวลาไอหรือจาม ฉันทั้งขยะมูลฝอยลงในที่ทิ้ง ฉันทผ่อนคลายอารมณ์ทางเพศโดยการออกกำลังกายหรือหางานอดิเรกทำ ฉันทพยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างเพศฉันทนอบน้อมร่างกายก่อนออกกำลังกาย ฉันทรับประทานอาหารตรงเวลาทั้ง 3 มื้อ ฉันทปรึกษากับคนที่ไว้ใจได้เมื่อมีทุกข์หรือกังวลใจ ฉันทซึ้งน้ำหนักและวัดส่วนสูงตัวเอง ส่วนอีก 4 ข้อ เป็นการปฏิบัติทางลบ คือ ฉันทดื่มยาชูกำลังเมื่อรู้สึกเหนื่อยหรืออ่อนเพลีย ฉันทเข้าไปเที่ยวตามสถานเริงรมย์ฉันทดื่มสุราและฉันทสูบบุหรี่

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความรู้ ทศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับ 5 สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้อภิปรายผลงานประ เเด็น สำคัญดังต่อไปนี้

1. ความรู้และการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่

1.1 ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุ 3 ประการ คือ ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาผู้ใหญ่ ปัญหาการเรียนการสอนและปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาผู้ใหญ่ คือ นักศึกษาผู้ใหญ่ต้องประกอบอาชีพรับจ้างในเวลากลางวันและมาเรียนในระบขั้นเรียนในเวลาเย็นและค่ำ ทำให้มีความวิตกกังวล

ทางการเรียนซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และนักศึกษาไม่มีเวลาทุ่มเทกับการเรียนมากนัก ดังจะเห็นได้จากการวิจัยของวัลยา ศุภกาญจนกันติ (2529 : 176) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนมากต้องทำงานรับจ้างในเวลากลางวัน จึงทำให้ไม่สามารถทุ่มเทเวลาของตัวเองเพื่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของสุภรณ์ ชัยนิธินทรณ (2519 : 47) ที่พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 5 มีค่าใช้จ่ายในการเรียนสูงกว่าระดับอื่น ดังนี้จึงทำให้เกิดความวิตกกังวลในเรื่องค่าใช้จ่าย เป็นเหตุให้ขาดความสนใจและไม่กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ จึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดเท่านั้น

ในเรื่องการเรียนการสอนพบว่า การเรียนการสอนของโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ อาศัยบุคลากรและอาคารสถานที่ในระบบโรงเรียน (นวลเสนต์ วงศ์เชิดธรรม 2522 : 14) ครูผู้สอนทำการสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ทำให้ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าวิทยาการใหม่ๆ ไม่มีเวลาเตรียมการสอนและสื่อการสอน ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครูได้ ดังผลการวิจัยของรัตนา พุ่มไพศาลและ ศิริชัย กาญจนาวาสี (2524 : 114) ที่พบว่า ครูปฏิบัติตัวต่อนักศึกษาเสมือนว่าเขาเป็นเด็กในปกครอง การเรียนการสอนยังคงใช้วิธีการบรรยายอยู่มาก การใช้อุปกรณ์และวิธีการสอนน้อยทุกรายการ จึงทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรเท่าที่ควร

นอกจากนี้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ออกไปเก็บข้อมูลด้วยตัวเองพบว่า โรงเรียนบางแห่งมีเสียงดังมากเพราะอาคารเรียนติดถนนใหญ่ ไม่สามารถจัดสถานที่เรียนให้เหมาะกับผู้เรียน ไม่มีแหล่งวิทยากรให้ค้นคว้า อีกทั้งโรงเรียนตั้งอยู่ทางไกลและเปลี่ยวในเวลากลางวัน สภาพดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่โดยส่วนรวมมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดเท่านั้น เพื่อพิจารณาความรู้เกี่ยวกับสุขภาพเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่โดยส่วนรวมมีความรู้ในเรื่องโรคที่เกิดเนื่องจากการสูบบุหรี่ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นกลุ่มผู้ใหญ่วัยเริ่มแรกและวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ และโรคที่เกิดเนื่องจากการสูบบุหรี่เป็นโรคที่ไม่ปรากฏผลในระยะสั้นแต่จะใช้ช่วงระยะเวลาอันยาวนาน จึงทำให้นักศึกษาโดยส่วนรวมไม่สนใจที่จะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ ดังนั้นความรู้ในเรื่องที่เกิดเนื่องจากการสูบบุหรี่จึงต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายพิณ ประสิทธิ์วงษ์ (2528 : 139) ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สนใจในการเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุหรี่ยับกับสุขภาพเป็นอันดับที่ 81 จาก 98 อันดับ

1.2 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดเหมือนกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจะต้องประกอบอาชีพ

รับจ้างในเวลากลางวันและมาเรียนในเวลาเย็นและค่ำ เพราะขาดแคลนทุนทรัพย์ จึงทำให้เกิด การอ่อนเพลีย ขาดสมาธิในการเรียน ทำให้เรียนได้ไม่เต็มที่ และยังต้องเรียนวิชาสุขศึกษาเป็น วิชาบังคับในหลักสูตรเดียวกัน ระยะเวลาเรียนเท่ากัน มีรูปแบบการเรียนการสอนและสภาพ- แวดล้อมในการเรียนการสอนเหมือนกับโรงเรียนภาคปกติ ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาชายและนักศึกษา หญิงมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสุขภาพเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษาหญิงมีความรู้ในเรื่องโภชนาการ ดีกว่านักศึกษาชาย แต่นักศึกษาชายมีความรู้เรื่องสวัสดิภาพดีกว่านักศึกษาหญิง ทั้งนี้เนื่องจาก เพศหญิงได้รับการอบรมเลี้ยงดูเพื่อเตรียมพร้อมที่เป็นแม่บ้านแม่เรือน แต่เพศชายถูกอบรมเลี้ยงดู ในลักษณะที่ตรงกันข้ามกับเพศหญิง คือถูกอบรมเลี้ยงดูให้แข็งแกร่ง เป็นผู้นำของครอบครัว ดังนั้นจึง ทำให้นักศึกษาหญิงมีความรู้เรื่องโภชนาการดีกว่านักศึกษาชาย และนักศึกษาชายมีความรู้ในเรื่อง สวัสดิภาพดีกว่านักศึกษาหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแลนแทนส์ (Lantange 1952 : 330-346) ที่พบว่า นักเรียนหญิงสนใจในเรื่องโภชนาการมากกว่านักเรียนชาย ส่วนนักเรียนชาย สนใจในเรื่องสวัสดิภาพมากกว่านักเรียนหญิง

2. ทศนคติและการเปรียบเทียบทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับ 5

2.1 นักศึกษาส่วนมากมีทศนคติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาส่วนมากมีความรู้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด แต่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดี ดังนั้นจึงทำให้ทศนคติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เพราะทศนคติจะเป็นตัวเชื่อมระหว่างความรู้ที่ผู้เรียน ได้รับความรู้กับการปฏิบัติ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2523 : 75) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร หงส์พันธ์ (2521 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความรู้และเจตคติมีความสัมพันธ์กัน อีกทั้งวิธีการสอน เป็นการบรรยาย ซึ่งไม่ใช่วิธีการเพื่อให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงทศนคติทางบวก (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2523 : 111) ดังนั้นจึงทำให้ทศนคติของนักศึกษาผู้ใหญ่โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางดังกล่าว เมื่อพิจารณาทศนคติเกี่ยวกับสุขภาพเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีทศนคติในเรื่องการดื่มสุรา ทำให้เข้าสังคมได้ทุกระดับและการสูบบุหรี่ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด อยู่ในเกณฑ์ดีทั้งนี้อาจเนื่อง มาจากสภาพแวดล้อมของสังคมเมืองหลวงที่มีค่านิยมในทางที่ผิดประกอบกับสื่อสารมวลชน อาทิเช่น โทรทัศน์ ภาพยนตร์ต่างๆ ที่แสดงออกมามีจะปรากฏภาพของสิ่งเหล่านี้อยู่เสมอ จึงทำให้นักศึกษา ผู้ใหญ่มีทศนคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องการดื่มสุราและการสูบบุหรี่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโรเนย์ (Roney 1975 : 3426-A) ที่พบว่าความรู้มีได้ทำให้มีทศนคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติด ซึ่งได้รับอิทธิพล ส่วนใหญ่จากการอยู่ร่วมกับของนักเรียนเพศเดียวกัน

นอกจากนี้พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ โดยส่วนรวมมีทศนคติต่อการเกิดอุบัติเหตุเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือไม่แน่ใจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทุกครั้งเกิดอุบัติเหตุจะมีการกระจายข่าวทางวิทยุ โทรทัศน์ว่าเกิดอุบัติเหตุที่ไหน มีค่าเสียหายเท่าไรโดยไม่ได้ออกถึงสาเหตุของ

การเกิดอุบัติเหตุว่าเกิดเนื่องจากสาเหตุใด หรือบางครั้งบอกสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุที่ยังไม่แน่นอน และก็ไม่ได้เสนอข่าวติดตามว่าสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุแท้จริงคืออะไร จึงทำให้ผู้ได้รับข่าวสารไม่รู้ถึงสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุที่แท้จริง จึงทำให้ไม่แน่ใจว่าการเกิดอุบัติเหตุนั้นสามารถที่จะป้องกันได้หรือไม่ และในเรื่องความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องคนที่เป็นกามโรคห้ามกินสาเก หุบลาจลาม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพูดต่อๆ กันมาเรื่อย ประกอบกับยังมีเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับความเชื่อในเรื่องนี้บ่อยมากจึงทำให้นักศึกษาโดยส่วนรวมไม่แน่ใจในเรื่องนี้

2.2 การเปรียบเทียบด้านทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาจะต้องประกอบอาชีพรับจ้างในเวลากลางวันเหมือนกัน ทำให้อยู่ในลักษณะของสังคม ค่านิยมและความเชื่อคล้ายกัน เรียนโดยวิธีการบรรยายซึ่งไม่ใช่วิธีการที่จะทำให้นักศึกษาเกิดทัศนคติทางบวก มีความรู้ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดเหมือนกัน ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษาชายมีทัศนคติในเรื่องชายที่ทำหมัน ทำให้สมรรถภาพทางเพศลดลงดีกว่านักศึกษาหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชายได้รับอิทธิพลจากการเผยแพร่ข่าวสารทางวิทยุ โทรทัศน์ของสมาคมวางแผนครอบครัวที่ทำให้ได้ความรู้เกี่ยวกับการทำหมันไม่ได้ทำให้สมรรถภาพทางเพศลดลง อีกทั้งเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาชายมากกว่านักศึกษาหญิง เช่นเดียวกับเรื่องหญิงมีประจำเดือนไม่ควรออกกำลังกาย ซึ่งนักศึกษาหญิงมีทัศนคติที่ดีกว่านักศึกษาชายเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรชร บิดานนท์ (2529 : 44)

3. การปฏิบัติและการเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่
สายสามัญ ระดับ 5

3.1 นักศึกษาผู้ใหญ่โดยส่วนรวมมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาผู้ใหญ่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพโดยได้รับการเรียนรู้จากสังคมแวดล้อม (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2526 : 118) กับการทำงานรับจ้างในเวลากลางวัน ซึ่งอาจมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางด้านสุขภาพ อันเนื่องมาจากการปะทะสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง และจากการเรียนวิชาสุขศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพดังกล่าวของสุชาติ โสมประยูร (2525 : 15) ที่กล่าวว่า วิชาสุขศึกษาเป็นกระบวนการที่จำเป็นในการเชื่อมโยงช่องว่างระหว่างสิ่งที่ค้นพบทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ และนำเอาสิ่งที่ค้นพบเหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ มงคลศิริ (2529 : 77) ที่พบว่า ผู้เรียนวัยผู้ใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์มาก มีการนำเอาความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริง ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อพิจารณาการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาโดยส่วนรวมรับการฉีดวัคซีน เมื่อเกิดโรคระบาดติดต่อกันอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันได้มีการเผยแพร่ข่าวสารทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ทำให้นักศึกษาโดยส่วนรวม มีการไปรับการฉีดวัคซีนเมื่อเกิดโรคระบาดติดต่อกันอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วน

เรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพโดยทั่วไป อาทิ เรื่องฉันทรวจและทำความสะอาดอวัยวะเพศเมื่ออาบน้ำ ฉันทใช้ผ้าปิดปากปิดจมูกเวลาไอ หรือจาม ฉันททิ้งขยะมูลฝอยลงไปในที่ทิ้ง ฉันทจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเพื่อสวัสดิภาพของตนเองและผู้อื่น ฉันทซ้่งน้ำหนักและจัดส่วนสูงตัวเองพบว่า นักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติที่ดีกว่านักศึกษาชายทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ค่านิยมที่ว่าผู้หญิงมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับความเป็นอยู่ และสุขภาพของสมาชิกในครอบครัว จึงทำให้สนใจใฝ่หาความรู้ทางด้านสุขภาพและนำมาปฏิบัติต่อตนเองมากกว่านักศึกษาชาย ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ กุลโกวิท (2524 : 106) และอัจฉรา เกิดมงคล (2529 : 42) ที่พบว่านักเรียนหญิงมีการดูแลสุขภาพที่ดีกว่านักเรียนชาย

3.2 เมื่อเปรียบเทียบด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพดีกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพศหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดี แต่เพศชายมีทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเพศหญิงเป็นเพศที่มีความสนใจและมีความพิถีพิถันเกี่ยวกับเรื่องความงามของตนเอง จึงมีความสนใจใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับสุขภาพจากแหล่งต่างๆ อยู่เสมอ (ศุภลักษณ์ กุลโกวิท 2524 : 106) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา เกิดมงคล (2529 : 37-38) ที่พบว่า เพศหญิงมีการดูแลสุขภาพตนเองดีกว่าเพศชาย ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพดีกว่านักศึกษาชาย เมื่อเปรียบเทียบเรื่องที่ไม่ควรปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพ อาทิเช่น การดื่มสุรา การสูบบุหรี่และการดื่มยาชูกำลัง เมื่อรู้สึกเหนื่อยหรืออ่อนเพลีย พบว่านักศึกษาหญิงมีการปฏิบัติมากกว่านักศึกษาชายทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชายโดยส่วนรวม จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นจากการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 4 และยังสนใจเรียนต่อในระดับ 5 จะต้องมีความคิดเินทางานดีพอสมควร จึงทำให้มุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป ส่วนนักศึกษาหญิงที่เป็นตัวอย่างประชากรร้อยละ 16.57 ยังไม่ได้ประกอบอาชีพซึ่งในกลุ่มนี้จะมีอายุในช่วง 15-19 ปีเป็นวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งมีลักษณะนิสัยโดยทั่วไปคือ ต้องการทดลองเินสิ่งที่แปลกใหม่ ทำให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพเินสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติมากกว่านักศึกษาชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา เกิดมงคล (2529 : 42) ที่พบว่านักเรียนหญิงมีการดูแลสุขภาพเินสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติดีกว่านักเรียนชาย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับ 5 ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยในฐานะของครูสุศึกษาเินขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ ครูสุขศึกษาควรเลือกวิธีการสอนในหลายรูปแบบนอกจากการสอนแบบบรรยาย อาทิเช่น การอภิปราย การแบ่งหมู่ให้ศึกษาค้นคว้า การทดลอง การแสดงบทบาทสมมติ ฯลฯ เพื่อเป็นการเร้าให้นักศึกษาผู้ใหญ่เกิดความสนใจในบทเรียน นอกจากนี้ควรรีให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยการจัดป้ายนิเทศ จัดนิทรรศการเนื่องในโอกาสสำคัญ เช่น วันอนามัยโลก วันสาธารณสุข เป็นต้น มีการจัดมุมหนังสือเรื่องสุขภาพโดยขอเอกสาร ตำรา บทความ จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอันเป็นการเสริมสร้างความรู้จากที่ได้เรียนในบทเรียน เพื่อให้นักศึกษาผู้ใหญ่ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการจัดทำเสียงตามสาย 1 นาทีเพื่อชีวิต อีกทั้งกรมการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อเอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและควรจัดบริการสุขภาพ เช่น การเปิดบริการของห้องพยาบาลขณะที่มีการเรียนการสอนซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยจูงใจให้นักศึกษาผู้ใหญ่เห็นความสำคัญของสุขภาพ

2. ด้านทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปานกลางนั้น ควรจะได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีทัศนคติที่ดียิ่งขึ้น อาทิเช่น ควรจะจัดสัปดาห์รณรงค์งดการสูบบุหรี่ จัดสัปดาห์เพื่อผู้อุปโภคบริโภค จัดสัปดาห์เพื่อคุณภาพชีวิต เชิญวิทยากรมาบรรยายเนื่องในโอกาสสำคัญ อีกทั้งจัดตั้งชุมนุมสุขศึกษาเพื่อให้คำปรึกษาและเผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวกับสุขภาพแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ด้วยกันเอง อันเป็นแนวทางในการเสริมสร้างให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีทัศนคติที่ดีขึ้น

3. ด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ ถึงแม้ว่าจะอยู่ในเกณฑ์ดีแล้วก็ตาม ครูสุขศึกษาควรจะกระตุ้นให้นักศึกษาผู้ใหญ่คงไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับสุขภาพและสนับสนุนให้นักศึกษาผู้ใหญ่ปฏิบัติที่ดีไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการปฏิบัติในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น อาทิเช่น ให้นักศึกษาผู้ใหญ่มาช่วยปฏิบัติงานในห้องพยาบาล จัดตั้งกรรมการสุขาภิบาลอาหารเพื่อดูแลความสะอาดของผู้ประกอบอาหารและสถานประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาชายควรจะให้มีการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพที่ถูกต้อง เช่น การทำหนังสือสัญญากับตัวเองว่าจะงดการสูบบุหรี่ จะงดการดื่มสุรา ฯลฯ โดยมีพยานรู้เห็น เพื่อให้นักศึกษาชายมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

การจัดโปรแกรมสุขภาพซึ่งประกอบด้วยการปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ การจัดบริการสุขภาพ และส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยให้นักศึกษาผู้ใหญ่เข้ามามีส่วนร่วม จะช่วยทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ได้รับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อันจะทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่มีความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพที่ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เพื่อให้การวิจัยเรื่องความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรจะได้มีการวิจัยเรื่องความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับ 5 ในส่วนภูมิภาคตามเขตการศึกษาต่างๆ ให้ครบถ้วน
2. ในการทำวิจัยเรื่องความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษาผู้ใหญ่ ยังมีตัวแปรที่เกี่ยวข้องน่าจะได้ศึกษาเพิ่มเติม อาทิเช่น อายุ รายได้ อิทธิพลจากสื่อมวลชน ศาสนา และ เขตการศึกษา ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียนมากยิ่งขึ้น
3. ควรจะมีการทำวิจัยเชิงเปรียบเทียบเรื่องความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพระหว่างนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
4. การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะใช้วิธีการสัมภาษณ์และการสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย